AN IDEAL SADHU

An
Ideal Sadhu

By
V. D. Hathi M. A.
PALANPUR (Guj.)

Published by
Shah Bhagwanji Hathibhai
and
Shah Kantilal Hathibhai,
Madhavpura–AHMEDABAD.

Printed by Keshavlal Sankalchand Shah
at the Vir Vijaya P. Press: salapos
cross road, Ahmedabad.

INTRODUCTION

Here is the summation of all the important duties and religious activities of a Jain Sadhu or an Ideal Sadhu. Readers can very well assert his ideal, because The Ideal Sadhu follows and then preaches the well-known principles of Ahinsa and Truth...We have very well experienced the tireless and invincible power of Ahinsa in our national fight. This booklet will show you how and why a Jain Sadhu is termed completely 'Ahinsak' in thought, word and deed. His character is glorified by his observance of the vow of complete 'Brahmacharya' and contentment etc.

At the end of the booklet you will find the 'Great Mantra' in its original form.

— *Author.*

AN IDEAL SADHU

RENUNCIATION and Ahinsa in thought, word and deed are the guiding principles of Jain Sadhus.

They do not take any intoxicant or eat meat. They never take the food cooked or purchased for their sake, but they accept a little out of the food prepared in the ordinary course, for their regular consumption, by a family leading a pious life. They neither ask any body to prepare any special food like 'Halva-Puri' for them, nor do they get angry with anybody who does not serve them with food, when they visit him for Bhikhsha (*i.e.* food). As they do not keep over anything for the night or for the next day with them, they bring only as much food as will be sufficient to feed them for the time.

Jain Sadhus do not eat nor drink even water during night-time and after sunset and before sunrise. They do not take any medicine during the night, howsoever fatal their disease may be.

In summer season and very hot whether they do not fan themselves, nor do they, in winter, howsoever cold it may be, warm themselves before fire, or wrap themselves in more cloths than the ordinary 3 thin sheets which they can generally keep with them. Why speak of their warming themselves before fire? They do not burn fire at all.

They neither put on gloves and socks nor do they use shoes of any kind or wooden sandals. They do not use any means of conveyance like horse, motor, or rail, but always walk bare-footed. Jain Sadhus do not own any landed or household property, nor keep with them any sort of cash, nor deposit money with any body else, on their behalf.

Wherever they go, they put up in any house provided by the public or anybody else after taking the owner's permission.

They do not smell scents. Similarly, they do not wear flower garlands or even touch a flower. The pots and utensils used by them for food and drink are always all made of wood or clay. As they cannot keep with them utensils made of metals. So much that they cannot keep with them even a needle required to sew clothes. Whenever they require a needle, they borrow it from the public and return it the same day. If by mistake they forget to return it the same day and happen to keep it over night, they observe one day's fast, and if by chance, it is lost and not returned to the owner, they observe 3 days fast, as penance.

They carry on their back, while on tours, the little and absolutely necessary paraphernalia, like books of study, utensils and cloths, which they keep with them, and

never take anybody's help to carry it ior them, or use rail, motor, or other means of conveyance for transporting it.

They keep a white and neat piece of cloth on their mouth for two important reasons. Firstly, it is an emblem or sign of a Jain Sadhu, who can be called an ideal and a 'Tyagi' saint, observing the vow of celibacy Ahinsa, Truth and contentment. Secondly it acts as a saviour of small germs in the air, by checking the hot breath of the mouth from coming into direct contact with them and thus causing instantaneous death to them. it also checks particles of saliva from falling on the religious scripture books, at the time of their reading them.

They keep with them a sort of wooden sweeping-stick called 'Ogha' or a protector of insects. In day light when everything is visible with a naked eye, while walking, they take special care, to see that no ant, insects, etc. get crushed under their feet. While in the darkness of the night specially

when they cannot use any sort of lamp or torch to light the way for them, and when these insects are, therefore, not visible, they first clean the path with their wooden sweeping-stick, before moving further each step, to avoid crushing the insects etc. under their feet.

Jain Saints uproot the hair of their head, beard and moustaches with their hands. They never get themselves shaved by a barber, nor do they use any razor or scissors for shaving purposes.

Jain Saints never touch a woman. They always observe the vow of complete Brahmcharya (celibacy) in thought, word and deed. They never allow women at night, even to hear their lecture at the place, where they have put up. Even in day time women cannot remain with them, unless there is the presence of atleast one man. They do not sit on cots, chairs, cushions etc.

They live at one place for the four months, Shravan to Kartik (Hindu months),

and deliver lectures daily. They tour from place to place during the remaining eight months of Summer and Winter. During this period of eight months, they cannot stay at one place for more than a month. Their daily business is to deliver lectures to the public. They point out the path of Salvation and Purity even to great kings and rulers. The chief subjects or topics of their lectures are as follows:—

"There is God. obey Him. Do not harm the innocent. Do not tell a lie. Do not steal. Consider the women, other than your wife, your mother, sister, or daughter. Do not cohabit with your wife also, on the 2nd, 5th, 8th, 11th, 14th and 15th day of every fortnight of the month and also during menses and on sacred days. If you possess money, spend it for the good of others. Do not take meat or wine, Do not give false evidence. Give up taking food during the night and never smoke nor drink. Do not be extravagant. Do not get addicted to any vice. Avoid prostitution.

Never be a hunter. Do not sacrifice a hen, a goat or a buffalo at the altar of any God or Goddess." They deliver lectures on important discourses like these, giving many illustrations and arguments.

Great dacoits give up robbing after hearing their lectures. Thousands of people give up their bad habits, on hearing their teachings. They tour even in rural and hilly tracts and lecture to the people, even upto three times a day, and bring them to the right path of salvation and Purity.

Jain Saints deliver lectures even to kings and rulers, dauntlessly and boldly. They do not worry themselves about anything. They observe complete fasts, for a very long time.

Some of them do not take anything except boiled water for a month. Some keep a fast even for two months, with the result that their weight is greatly reduced.

Jain Saints repeat and meditate over this Great Mantra:—

णमो अरिहन्ताणं

I bow before the great Soul (who is free from passions of anger, attachment etc.).

णमो सिद्धाणं

I bow before the Great God (who is free from all troubles.).

णमो आयरियाणं

I bow before the Acharya showing the path of religion.

णमो उवज्झायाणं

I bow before the religious Teacher Saint.

णमो लोए सव्वसाहूणं

I bow before all the Saints (who observe 5 great sacred Vows).

Jain Saints are not idol worshippers, that is, they do not worship idols. They always meditate over the Great God and His qualities. Thousands of people derive immense benefit from the teachings of Jain Saints.

॥ वंदे वीरम् ॥

આદર્શ સાધુ

[અંગ્રેજીનું ગુજરાતી ભાષાંતર]

卐

પ્રકાશક :

શાહ ભગવાનજી હાથીભાઈ

શાહ કાંતિલાલ હાથીભાઈ

કચ્છ—કાંડાકરાવાળા:

હાલનિવાસ: માધવપુરા—અમદાવાદ

પ્રત ૧૦૦૦ ઈ. સ. ૧૯૪૦

સ્વ. શાહ હાથીભાઇ અજરામરના સ્મરણાર્થે
તેમના પુત્રો તરફથી પ્રચારાર્થે અમૂલ્ય ભેટ

પ્રસ્તાવના

આ ન્હાની પુસ્તિકામાં, જૈન સાધુ અથવા આદર્શ સાધુની સઘળી અગત્યની ફરજો અથવા ધાર્મિક પ્રવૃત્તિઓ દર્શાવવામાં આવી છે. આદર્શ મુનિ પ્રથમ તો અહિંસા અને સત્યનાં સુવિખ્યાત સિદ્ધાન્તોને અનુસરે છે અને પછી જ તેઓ જનતાને ઉપદેશ આપે છે કે જેથી વાચકો તે સિદ્ધાન્તોની પ્રતિજ્ઞા બહુ સારી રીતે લઈ શકે.

આપણી રાષ્ટ્રિય લડતમાં, અહિંસાની કંટાળા વિનાની અને અજિત શક્તિનો આપણને ઘણો સારો અનુભવ મળ્યો છે. જૈન સાધુએ અહિંસાને સંપૂર્ણપણે કઈ રીતિએ અને શા માટે વિચાર, વાણી અને વર્ત્તનમાં ઉતારી છે તે તમને આ પુસ્તિકા બતાવશે. સર્વથા બ્રહ્મચર્ય અને સંતોષ (અપરિગ્રહ) વ્રતની તેમની પ્રતિજ્ઞાથી, તેમનાં ચારિત્રની કીર્તિ વધેલી છે.

-લેખક

આદર્શ સાધુ

વિચાર, વાણી અને વર્તનમાં, ત્યાગ અને અહિંસા એ જૈન સાધુના મુખ્ય સિદ્ધાંતો છે.

તેઓ કોઈપણ પ્રકારનાં માદક પદાર્થો કે માંસ ખાતા નથી. તેઓ પોતાના માટે રાંધેલો અથવા ખરીદેલો ખોરાક લેતા નથી; પણ પવિત્ર જીંદગી ગાળતાં કુટુંબમાંથી તેઓ, પોતાની નિયમિત વપરાશ જેટલો થોડોશો ખોરાક, જે સામાન્ય રીતે ગૃહસ્થોએ તૈયાર કર્યો હોય છે તેમાંથી લે છે. તેઓ પોતાના માટે હલવા–પુરી જેવો ખાસ ખોરાક તૈયાર કરવાનું કોઈને પણ કહેતા નથી. તેમ તેઓ જ્યારે ગૃહસ્થને ઘેર ભિક્ષા (ગોચરી) માટે જાય છે ત્યારે જો કોઈ તેમને આહાર ન આપે તો તેમના પર ગુસ્સે થતા નથી. તેમજ તેઓ કાંઈપણ ચીજ રાત્રી માટે કે બીજા દિવસને માટે રાખી મુકતા નથી. જેટલો ખોરાક જે વખતને માટે તેઓને જોઈએ તેટલો જ ખોરાક તે વખતને માટે તેઓ લાવે છે.

જૈન સાધુઓ સૂર્યાસ્ત પછી અને સૂર્યોદય પહેલાં રાત્રે ખાતા નથી, તેમ રાત્રે પાણી સુદ્ધાં પણ પીતા નથી. તેઓ રાત્રે કોઈપણ જાતની દવા લેતા નથી, પછી ભલેને તે દર્દ જીવલેણ પણ કેમ ન હોય!

ઉનાળાની ઋતુમાં અને ઘણી ગરમ હવામાં તેઓ પંખા વડે પવન લેતા નથી, તેમજ શિયાળામાં ગમે તેટલી ઠંડી

પડતી હોય તોપણ તેઓ અગ્નિ વડે પોતાના શરીરને ગરમી આપતા નથી, અથવા સામાન્ય રીતે પોતાની પાસે જે ત્રણ પાતળી પછેડીઓ રાખે છે તેના કરતાં વધારે પછેડીઓથી પોતાની જાતને ઢાંકતા નથી. અગ્નિ સમક્ષ પોતાની જાતને તેઓ તાપતા નથી, એટલું જ નહિ પણ તેઓ બીલકુલ અગ્નિ સળગાવતા જ નથી.

તેઓ હાથનાં કે પગનાં મોજાં પહેરતા નથી. તેમ તેઓ કોઇપણ જાતનાં પગરખાં કે લાકડાની ચંપલો પહેરતા નથી. તેઓ કોઇપણ વખતે ઘોડાગાડી, મોટર કે રેલગાડી વગેરે વાહનમાં બેસતા નથી; પરન્તુ હમેશાં તેઓ ઉઘાડા પગે જ ચાલે છે.

જૈન સાધુઓ કોઈપણ જમીન કે મકાનની માલીકી ધરાવતા નથી. તેમ કોઈપણ જાતની રોકડ રકમ પોતાની પાસે રાખતા નથી; અથવા બીજા કોઈને ત્યાં પોતાના નામે રોકડ રકમ જમા મુકતા નથી. જ્યાં જ્યાં તેઓ જાય છે ત્યાં મકાન-માલીકની રજા લીધા પછી જ, પબ્લીક તરફથી અથવા વ્યક્તિ તરફથી અપાયેલા મકાનમાં ઉતરે છે.

તેઓ અત્તર સુંઘતા નથી, તેમ તેઓ પુષ્પના હારો પણ પહેરતા નથી, એટલું જ નહિ પણ તેઓ પુષ્પને અડકતાં પણ નથી. જે ઘડાઓ અને વાસણો, ખાવાપીવા માટે તેઓ ઉપયોગમાં લે છે તે પણ હમેશાં લાકડાનાં કે માટીનાં બનેલાં હોય છે. તેઓ ધાતુનાં બનાવેલાં વાસણો પોતાની પાસે રાખતા નથી; એટલું જ નહિં પણ કપડાં સાંધવાની જરૂર પડે ત્યારે તે માટે તેઓ પોતાની પાસે એક નાની સોય પણ

રાખતા નથી. પરન્તુ જ્યારે તેમને સોયની જરૂર પડે છે ત્યારે તેઓ ગૃહસ્થો પાસેથી ઉચ્છીતી માગી લાવે છે અને કામ પૂરૂં કરીને એ જ દિવસે પાછી આપી દે છે. જો શરતચૂકથી કદાચ તેઓ એ જ દિવસે પાછી આપવાનું ભુલી જાય તો અને તે સોય રાત્રે રહી જવા પામે તો તેઓને ૧ દિવસનો ઉપવાસ કરવો પડે છે. અને કદાપિ કોઈ સંયોગમાં તે ખોવાઈ જાય અને તેના માલીકને સોંપવામાં ન આવે તો તેનાં પ્રાયશ્ચિત રૂપે તેઓને ૩ ઉપવાસ કરવા પડે છે.

તેઓ જ્યારે વિહાર કરે છે ત્યારે પોતાની પીઠ પર થોડો અને ખાસ જરૂરી પોતાનો સામાન—જેવો કે, અભ્યાસનાં પુસ્તકો, પાત્રા, વસ્ત્રો વગેરે ઉંચકે છે જે તેઓ પોતાની પાસે રાખે છે. તે ઉપડાવવા માટે તેઓ બીજા કોઈની પણ મદદ લેતા નથી, અથવા તે સામાન લઈ જવા માટે રેલ, મોટર કે અન્ય કશા સાધનનો ઉપયોગ કરતા નથી.

તેઓ, અગત્યનાં બે કારણે, પોતાના મ્હોં પર સફેદ અને સ્વચ્છ કપડાંનો કકડો રાખે છે. પહેલું કારણ તો એ કે, તે જૈન સાધુનું ચિન્હ કે નિશાની છે. વળી તેઓ અહિંસા, સત્ય, બ્રહ્મચર્ય અને અપરિગ્રહવ્રતનું પાલન કરતા હોવાથી, આદર્શ અને ત્યાગી સંત તરીકે ઓળખાય છે.

બીજું, હવામાં રહેલાં બારીક જીવોને, તેઓ પોતાની આ મુખવસ્ત્રિકા દ્વારા બચાવે છે. કારણ કે બોલતી વખતે મ્હોંમાંથી નીકળતો ઉષ્ણ શ્વાસ બહાર જતો રોકાય છે અને તે મુખવસ્ત્રિકાને જ સ્પર્શતો હોઈ, ઝીણા (વાયુકાયનાં) જીવો હણાતા નથી. વળી જ્યારે તેઓ વાંચે છે ત્યારે આ મુખવસ્ત્રિકાને લીધે ધર્મપુસ્તક પર થૂંકની રજો પડતી નથી.

તેઓ પોતાની પાસે એક જાતની લાકડાની વાળવાની (પુંજવાની) લાકડી રાખે છે જેને 'ઓઘો' (રજોહરણ) અથવા 'જંતુરક્ષક' કહેવામાં આવે છે. દિવસના પ્રકાશમાં જ્યારે દરેક વસ્તુ ખુલ્લી આંખે દેખી શકાય છે ત્યારે, અને જ્યારે તેઓ ચાલે છે ત્યારે, કોઈ કીડી, મંકોડી, ઝીણા જંતુઓ વગેરે પોતાના પગ તળે દબાઈ ન જાય તે જોવાની તેઓ પૂરતી કાળજી રાખે છે. અને જ્યારે ખાસ કરીને રાત્રે અંધારૂં હોય છે ત્યારે, અને જ્યારે પ્રકાશ માટે તેઓ કોઈપણ જાતની બત્તી કે મશાલ વાપરી શકતા નથી ત્યારે, આ સૂક્ષ્મ જંતુઓ જોઈ શકાતાં નથી તેથી તેઓ, આગળ પગલું મુકતા પહેલાં, આ રજોહરણ વડે જમીન સાફ કરે છે (પુંજે છે) અને પોતાના પગ તળે દબાઈ જતાં ઝીણા જંતુઓ વગેરેને તેઓ દૂર કરે છે.

જૈન સાધુઓ પોતાના માથાના, દાઢીના અને મૂછના વાળ પોતાના હાથથી ખેંચી કાઢે છે. (લોચ કરે છે.) તેઓ કદી પણ હજામ પાસે વાળ કતરાવતા (હજામત કરાવતા) નથી. તેમ તેઓ વાળ કાઢવા માટે અસ્ત્રો કે કાતર વાપરતા નથી.

જૈન સાધુ કદી પણ સ્ત્રીનો સ્પર્શ કરતા નથી. તેઓ સદૈવ વિચાર, વાણી અને વર્તનમાં અખંડ બ્રહ્મચર્યનું પાલન કરે છે. તેઓ રાત્રિએ પોતાનાં નિવાસસ્થાનમાં (જ્યાં તેઓ ઉતર્યા હોય છે ત્યાં) પોતાનું વ્યાખ્યાન સાંભળવા માટે પણ સ્ત્રીઓને આવવા દેતા નથી. અને દિવસના વખતમાં પણ જ્યાં સુધી ઓછામાં ઓછા એક પુરુષની હાજરી ન હોય તો સ્ત્રીઓ તેમની પાસે રહી શકતી નથી. તેઓ પલંગ, ખુરશી, ગાદી ઇત્યાદિ પર બેસતા નથી.

તેઓ શ્રાવણથી કાર્તિક સુધીના ચાર માસ માટે એકજ જગ્યાએ રહે છે અને હમેશાં વ્યાખ્યાન આપે છે. તેઓ શિયાળા અને ઉનાળાના બાકીના આઠમાસ દરમ્યાન એક જગ્યાએથી બીજી જગ્યાએ વિહાર કરે છે. આ આઠ માસના સમય દરમ્યાન તેઓ એક જગ્યાએ એક માસથી વધારે વખત સુધી રહી શકતા નથી. તેઓનો હંમેશનો વ્યવસાય જાહેર પ્રજાને વ્યાખ્યાન સંભળાવવાનો (ઉપદેશ આપવાનો) હોય છે. તેઓ મહાન્ રાજાઓ અને રાજકર્ત્તાઓને પણ મોક્ષ મેળવવાનો અને આત્મશુદ્ધિ કરવાનો માર્ગ બતાવે છે. તેમનાં વ્યાખ્યાનોનો મુખ્ય વિષય કે ધ્વનિ નીચે પ્રમાણે હોય છે:—

"પરમાત્મા છે. તેને માનો. કોઈ પણ નિરપરાધીને ઇજા ન કરો. જૂઠું ન બોલો. ચોરી ન કરો. તમારી પત્ની સિવાયની બીજી તમામ સ્ત્રીઓને માતા, બ્હેન અને પુત્રી સમાન ગણો. તમારી પત્નીથી પણ પ્રત્યેક મહિનાના પ્રત્યેક પખવાડીયાની અંદર, બીજ, પાંચમ, આઠમ, અગીયારશ, ચૌદશ અને પૂર્ણિમાએ તથા માસિક અટકાવ વખતે તેમજ પવિત્ર તહેવારોમાં મૈથૂન (અબ્રહ્મચર્ય) ન સેવો. જો તમારી પાસે પૈસા હોય તો પારકાના ભલા માટે તે ખર્ચો. દારૂ કે માંસનું સેવન ન કરો. જૂઠી સાક્ષી ન પૂરો. રાત્રિ ભોજન કરવાનું છોડી દ્યો. અને કદી બીડી તથા કેફી વસ્તુ ન પીઓ. ઉડાઉ ન બનો. કોઇ પણ જાતના દુર્ગુણની ટેવ ન પાડો. વ્યભિચાર (વેશ્યાગમન)થી દૂર રહો. શિકાર ન ખેલો. કોઇપણ દેવ—દેવીઓની વેદિ પર મરઘા, બકરા કે ભેંસોનું બલિદાન ન આપો." આ અને આવી

બીજી અગત્યની બાબતો પર અનેક ઉદાહરણો અને દલીલો-પૂર્વક તેઓ ઉપદેશ આપે છે.

મોટા ધાડપાડુઓ (ચોર, લુંટારાઓ) તેમનાં વ્યાખ્યાનો સાંભળ્યા પછી લુંટ (ચોરી) કરવાનું છોડી દે છે. તેમનો બોધ સાંભળીને હજારો લોકો પોતાની ખરાબ આદતો ત્યજી દે છે. તેઓ ગામડાંઓમાં અને પહાડી પ્રદેશોમાં પણ વિચરે છે અને લોકોને દિવસમાં ત્રણ ત્રણ વખત પણ ઉપદેશ આપે છે અને મોક્ષ તથા શુદ્ધિ (પવિત્રતા)નાં સન્માર્ગ પર લાવી મૂકે છે.

જૈન સાધુઓ હિંમત અને નીડરતાપૂર્વક રાજાઓ અને રાજ્યકર્ત્તાઓને પણ ઉપદેશ આપે છે. તેઓ, પોતાને આવશ્યક એવી કોઇ ચીજ ન મળતાં તેનો શોક કરતા નથી. તેઓ ઘણા લાંબા વખત સુધીના ઉપવાસ (અનશન–તપશ્ચર્યા) પણ કરી નાખે છે.

તેઓમાંના કેટલાક સાધુઓ એક મહિના સુધી ઉકાળેલા પાણી સિવાય કોઇ પણ ચીજ લેતા નથી. કેટલાકો બે મહિનાના ઉપવાસ કરે છે; પરિણામે તેમના શરીરનું વજન ખૂબજ ઘટી જાય છે.

આ નીચેના મહાન મંત્રો તેઓ વારંવાર ઉચ્ચારે છે અને હમેશાં તેનું ધ્યાન ધરે છે.

णमो अरिहंताणं:—હું મહાન આત્માને નમસ્કાર કરું છું. (જેઓ રાગ, દ્વેષ વગેરેથી મુક્ત બનેલા છે.)

णमो सिद्धाणंः—હું મહાન આત્માને નમસ્કાર કરું છું. (જેઓ સર્વ પ્રકારનાં સંતાપ-કર્મથી મુક્ત બન્યા છે.)

णमो आयरियाणंः—ધર્મનો રસ્તો બતાવનાર એવા આચાર્યને હું નમસ્કાર કરુંછું.

णमो उवज्झायाणंः—ધર્મોપદેશક સાધુ (ઉપાધ્યાય) ને હું નમસ્કાર કરુંછું.

णमो लोए सव्वसाहूणंः—હું બધા સાધુઓને નમસ્કાર કરું છું. (જેઓ પાંચ મોટી પ્રતિજ્ઞાઓ-મહાવ્રતોનું પાલન કરે છે.)

જૈન સાધુઓ મૂર્ત્તિપૂજક નથી. અર્થાત્ તેઓ મૂર્ત્તિને પૂજતા નથી. તેઓ હમેશાં મહાન્ ઇશ્વર (પરમાત્મા) અને તેમનાં ગુણોનું ધ્યાન ધરે છે.

જૈન સાધુઓના ઉપદેશથી હજારો લોકો પોતાનું આત્મ હિત સાધે છે.

ભજન ૧.

[તર્જ઼:-કોઈ એસી ચતુર સખી નાય મિલી]

ક્યોં ગફલત કે બીચ મેં સોતા પડા ।
તેરા જાવેગા હંસ નિકલ એક પલ મેં ।
યહ તો દુનિયા હૈ દેખ મિસાલે રંડી ।
કભી ઉસકી બગલ કભી ઉસકી બગલ મેં ॥ ટેક ॥

તૂ તો ફિરતા હૈ આપ દુલ્હા બન ઠન ।
તેરે સાથ બરાતી હૈ કૌન સજ્જન ।
યહાં કિસ સે કરે અપના સગપન ।
ક્યોં ખોતા હૈ વક્ત ખાલી કલ કલ મેં ॥ ૧ ॥

જો હિન્દ કે તાજ કો શીશ ધરે ।
જો લાખોં કરોડોં કા ન્યાય કરે ।
વે રાજ્ય કો ત્યાગ કે ફિરતે ફિરે ।
જો નૂર સે પૂર થે તેજ અકલ મેં ॥ ૨ ॥

કહાં પાંડવ કહાં પૃથ્વીરાજ ચૌહાન ।
કહાં બાદશાહ અકબર ઔરંગજેબ ।
યહ રાજ્ય તખ્ત સદા નં સજ્જન ।
કભી ઉસકે અમલ કભી ઉસકે અમલ મેં ॥ ૩ ॥

ઇસ માલ ઔલાદ જમીં કે લિયે ।
કઈ બાદશાહ માર કે મર ભી ગયે ।
યહ મુલ્ક મેરા યૂ કહતે ગયે ।
તો તૂ કૌન સી બાગ કી મૂલી અસર મેં ॥૪॥

જો પ્યારી કે મહલ મેં રહતે અમન મેં ।
વો ખાતે હવા સદા બાગ ચમન મેં ।
મુનિ ચૌથમલ કહે ચેતો સજ્જન ।
જો એસે ગયે ન સમઝતે અજલ મેં ॥૫॥

ભજન ૨

[તર્જ:—ઇધર ભી નજર હો જરા બંસી વાલે]

મહાવીર કે હમ સિપાહી બનેંગે ।
જો રકખા કદમ ફિર ન પીછે હટેંગે ॥ટેક॥

સિખા દેંગે દુનિયાં કો શાન્તિ સે રહના ।
અહિંસા કી બિજલી નસોં મેં ભરેંગે ॥૧॥

લગાયેંગે મરહમ જો હોવેંગે જખ્મી ।
સુખી કરકે જગ કો સ્વયં દુઃખ સહેંગે ॥૨॥

કહીં જુલ્મ દુનિયા મેં રહને ન દેંગે ।
અગર સર કટેગા ખુશી સે મરેંગે ॥૩॥

ન ઘુડ દૌડ મેં જગ કે પીછે રહેંગે ।
કસેંગે કમર ઔર આગે બઢેંગે ॥૪॥

અહિંસા કે સેવક હૈં હમ સચ્ચે ।
ધર્મ યુદ્ધ મેં હમ ખુશી સે લડેંગે ॥૫॥

હમેં રામ સુખ દુખ કી પરવાહ નહીં હૈ ।
અહિંસા કા ઝંડા લહરા કર રહેંગે ॥૬॥

ભજન ૩

[તર્જ:—વિજયી વિશ્વ તિરંગા પ્યારા]

ઝણ્ડા ઊંચા રહે હમારા, જૈન ધર્મ કા બજે નગારા ।।ટેક।।

ઋષભદેવ ને ઇસકો રોપા । ભરત ચક્રવર્તી કો સૌંપા ।
ઉનને ઇસકા કિયા પ્રસારા ।।૧।।

મહાવીર ને ઉસે ઉઠાયા । ભારત કો સન્દેશ સુનાયા ।
ધર્મ અહિંસા જગ હિતકારા ।।૨।।

ગૌતમ ગણધર ને અપનાયા । અનેકાન્ત જગ કો સમઝાયા ।
સ્યાદ્વાદ કરકે વિસ્તારા ।।૩।।

હુઆ કુમારપાલ ભોપાલા । જૈન તત્વ કો જીસને પાલા ।
ઈસ ઝણ્ડે કા લિયા સહારા ।।૪।।

આજ ઇસે મુનિયોંને સંભાલા । ભારતમેં કરદિયા ઉજાલા ।
યહી કરેગા દેશ સુધારા ।।૫।।

સ્યાદ્વાદ ઔર દયા ધર્મ કી । દુનિયાં પ્યાસી ઇસી મર્મ કી ।
ઇસિમેં તત્વ ભરા હૈ સારા ।।૬।।

હમ સબ મિલકર કે સેવેંગે । નહીં જરા નમને દેવેંગે ।
ચાહે હો બલિદાન હમારા ।।૭।।

